

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Kórodi-féle ház, II. lépcső, I. em.,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtti
9-11 óra között,
Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1—10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

5. szám.

Brassó, Csütörtök, január 13-án.

III. évfolyam 1887.

Felhívás előfizetésre.

A beállott új év alkalmából a „Brassó” előfizetőit s azon irány hivat, melyet magyarságunk tömörítése s hatalmának öregbitése céljából követünk, tisztelettel kérjük lapunk szíves terjesztésére s a saját előfizetéseik mielőbbi megújítására.

A „Brassó” nem fog megváltozni. Az marad, a mi volt. Célja felé tör lankadatlan kitartással, le akarja küzdeni az eléje gördülő akadályokat.

Munkatársainak száma folyton szaporodik. Brassó-, Fogaras, Nagy- s Kisküküllő- és Szében megyék csaknem minden kiváló egyéne zászlónk alatt van.

Az új évben új küzdelmeink lesznek. E küzdelmek középpontja s találkozója — hivatásánál fogva — a „Brassó”. Küzdelmeink csak úgy lesznek sikeresek, ha tömörülünk, egyetértünk.

Ujból kérjük a t. olvasóközönség b. támogatását.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 7 frt kr.

Félévre 3 „ 50 „

Egy negyedre 1 „ 80 „

Külföldre (egész évre) 20 frank.

Szíves támogatást kér

A „Brassó”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Erdély s a háboru.

A háboru ma a legfontosabb napikérdés. A közönség lázas izgatottságban van. A napi sajtó egy része napról-napra újabb meg újabb rémhírekkel lepi meg s izgatja fel az olvasót. Vannak, kik már tudni vélik, hogy a mozgósítási parancs kiadott; hogy a háboru előkészületei serényen folynak; hogy egy ismert főherczeg fog a felsőmagyarországi hadtest parancsnokává kinevezettni; hogy Erdélyben nagyobb hadsereg-összevonások lesznek; hogy a netaláni nemzetiségi izgatások szemmeltartására a törvényhatóságokon kívül külön kormánybiztosok fognak kinevezettni sokkal nagyobb hatáskörrel; hogy a népfölkelők sürgős összeírására a katonai s közigazgat si hatóságokon kívül külön polgári bizottságok fognak szerveztetni; hogy a m. kir. államvasutak gépgyáraiban serényen dolgoznak kocsikok, puskapordák és öntik az ágyugolyókat; hogy a

stayri fegyvergyárban megfeszített erővel dolgoznak fegyverek előállításán, és hogy a tisztek külön hadügyminiszteri engedéllyel kaphatnak csak legfeljebb három-négy napi szabadságot.

Különösen az ellenzéki lapok tetszelegnek maguknak a feltűnőbbnél feltűnőbb hírek gyártásában. Pedig — hiteles forrásból értesültünk — még eddig semmi nevezetes ok nincs ily intézkedések megtételére.

Tény az, hogy a helyzet válságos. A háboru eshetősége nincs kizárva. Igaz, hogy ezzel nekünk is számolni kell s korántsem elég az az intézkedés, mit a félhivatalos említ, t. i. a hadseregnek felszerelése nagyobb mennyiségű ruházattal és élelmi szerrel.

Ezt mindenesetre meg kell tennünk s pedig minél előbb. E tekintetben is találjon készen minket az ellenség. — De nehogy ismét egy vállalkozó kezébe tegye le a hadügyi kormány e munkát. Itt a kedvező alkalom, hogy kenyér nyujtassék azoknak a honpolgároknak, kiknek adóképessegére háboru esetén nagy szüksége van az államnak. Az ezredektartálék felszerelését — a mennyire lehetséges — azon vidéken kell beszerezni, melyen állomásoznak. Gyorsabban is kapják. Fontos hadügyi érdek van ebben is.

Példának véve Brassót, e város a helyi katonaság számára egy hónap alatt 2—3 ezer pár lábbelit készíthetne. Ruha is nagyon gyorsan készíthetne nálunk. Ha tehát csakugyan fog a katonai kincstár előre dolgoztatni, ne feledje ki a számításból a vidéki ipart sem. Mert ha a háboru eshetőségeihez még a lakosság nyomora is jár, a baj kétszeres.

Van azonban még egy fontos körülmény, melyre itt utalnunk kell. Előre bocsátjuk, hogy mi nem tartunk a nemzetiségektől. Nem szeretjük az ördögöt feketébbre festeni, mint a minő. Nem képzeltetjük, hogy a nemzetiségeket ismét az az érzelem ragadja magával, mint 1848 alkalmával. Sokkal előbbrelátóknak ismerjük a románokat, semhogy tőlük most ilyent feltételezzünk. Azután a viszonyok is mások; a mi akkor lehetséges volt, — ma lehetetlen.

Nem tartunk Romániától sem. Először: a két állam diplomáciaja között a legjobb egyetértés áll fenn (eltekinve a vámháborutól). Másodszor: Románia kormányon lévő

államférfiai sokkal is tisztábban látják a helyzetet, semhogy ők a muszka barátság után áhitoznának. Bulgária példája elég iskola volt nekik.

Azonban az ördög nem alszik. Semmi sem lehetetlen. Az orosz rubel felzavarhatja odabenn is a rendet, mint felzavarta Bulgáriában. Résen kell lennünk ez oldalról is. — Fontos érdekünk az erdélyi szorosokhoz van kötve. Ezekről függ Erdély sorsa, Erdélytől pedig az anyaállamé.

Szorosaink természetes fekvése igen kedvező reánk nézve. Ez azonban nem elég; — egyenesen baj pedig az, hogy Romániát minden szorosunkhoz vasut vezet, minket a tömösi kivételével egyikhez sem. A soósmezői, tölgyesi, gyimesi, töresvári, vöröstoronyi és vulkáni szorosok mind kisebb-nagyobb távolságokra fekszenek a vasuttól. Soósmező, Tölgyes, Gyimes legkevesebb két-három napot vesz igénybe, a míg a katonaság a legközelebbi állomásától odaér.

Egy esetleges háboru előkészületeinél ezt figyelmen kívül hagyni nem szabad s nem lehet. Mi csak védelemre fogunk hihetőleg szoritkozni, — ha netalán támadásnak lennénk kitéve. S épen védelmi érdekeink követelik, hogy a galicziai határszél megerősítése mellett első sorban az erdélyi szorosokat erősítsük meg.

Erdély az a bástya, melyen visszaverődik az ellenség feltétlenül, ha kellően gondját viseljük. — Mi nem hisztünk még a háboruban; még mindig inkább vagyunk hajlandók a békében hinni s azért rosszaljuk is a sajtó egy részének magatartását a háboru dolgában. Békés reményeknek azonban nem szabad annyira menni, hogy azoktól ne lássuk a hiányt s reá ne mutassunk erre.

Biztos békében is hibának tartjuk a hadügyi kormány részéről, hogy oly kevés súlyt látszik fektetni az erdélyrészi szorosokra, a melyek 4—6 csendőr, ugyanannyi pénzügyőr s 2—3 katona őrizetére bizvák. Annál is inkább akkor, midőn az általános béke és épen monarchiánk békéje van veszélyeztetve.

Belföld.

Brassó, jan. 13. A román vámszerződés. Az általános vámügyi tárgyalások a romániai s osztrák-magyar meghatalmazottak között hétfőn jó ered-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Oláhországi cigány népdal.

Az eredetiből fordította: K. F.

Zöld levele . . .

Zöld levele van az almafának,
Bogár szeme ennek a kis lánynak,
Olyan keble, mint a puha széna,
Megpihennék, meggyógyulnék rajta.

Áldomásra jőne a menyegző,
Tudnám csak, hogy kinek leánya ő.
Paphoz vinném, paptól a faluba,
Tánczolna az egész falu ifja.

A szeleburdi.

(Vége.)

— Nini! hisz nekem feleségem is van. Igaz a! Lám, hogy kiment az eszemből.

És Pali hazautazott a feleségéhez, s otthon járt a klubba kártyázni, billiárdozni. vivni. Az új asszonyt csak úgy elhanyagolta, mintha Szibériában lett volna. Nem is hanyagolta el, csak nem tudta észrevenni, hogy van. Olyan szokatlannak, hihetetlennek tetszett az neki!

Az öreg Daruházy Boldizsár csak rázta a fejét. Ősz haját gyakran busan simogatta reszkető kezével.

— Te Pali, te olyan vagy, mint a paraszt, a kinek egy pohár vízért a király gyémántokat adott s.

a birka azt mondta: „Már csak egy hatoskának jobban örültem volna!” Neked is egy gyémántot adtam, egy szép, okos angyalt, s te azt nem látod, hanem hitvány garasos élvezetek után futkosol!

Történt azonban egyszer, a mikor Pali éjjel hazafelé ment, — azaz hogy ez minden napon így volt — de az történt vele, hogy az eső ugyancsak mosta az egész uton, a szél meg erővel le akarta kapni fejéről a kalapot, s csak nagy nehezen tudott hazáig eljutni. Szobájának ajtaját ki akarja nyitni, zsebébe nyúl — a kulcs sehol! Elvesztette. Hogyan töltse az éjt a szabadban, az udvaron, esőben, szélben? Hol vesz most lakatost?

— Nini! Ott világos az ablak. Igaz az! A feleségem lakik ott! Talán . . . ? Ni . . . Az ám! . . . Hiszen azért a feleségem! . . . Hogy ne? . . .

Annyira izgalomba jött e gondolatra, hogy elfelejtve kopogni, benyitott.

Mit látott? . . . A szép menyecske, mint az éj istennője, csábító pongyolában, lebontott hajjal, fedetlen vállakkal egy szál patyolatban! És az igazó arczu asszony előtt bőrdöngök halmaza. Pakolással van elfoglalva. Utazni készül.

Ugy állottak szemközt, szóltanul bámulva egymásra, pirulva mindkettő. Az asszony ijedten fedi el tenyerével fedetlen vállát.

— Bocsánat, — hebegé Pali — hogy alkalmatlankodom!

— Ah! hiszen férjem uramnak joga . . . — sőt-tog szégyenteljes zavarral a nő.

— Igaz, hiszen ön nőm! . . . és olyan szép . . . igazán szép . . . csak most látom. . . Asszonyom, szobám kulcsa elveszett. . . De . . . hová készül?

— Elutazom.

— Hová?

— Haza!

— Miért?

— Miért? Mert ön nem szeret s feledve, hogy neje vagy épen azért, kerül, s e véletlen kulcselvezésnek köszönhetem első látogatását és ebben a szokatlan órában. Haza utazom, ott boldog voltam.

S a szép nő testére reggeli ruhát akar felvenni, hogy ne kelljen pirulnia.

Pali összerendezte. Szóltan kitarja karjait, átöleli a gyengéd termetet, s a két ajk egy bosszuvágyó édes csókban egyesül.

— Ön marad, marad örökké, karjaimban s szívémben!

S Pali érezte, hogy a pillangó egy — csak egy rózsáról is szivhat édes mézet!

A csóknak legjobban az öreg Daruházy örült. Ezer meg ezer csók követte az elsőt. De nem sokáig csókolózhattak zavartalanul, mert egy év után . . .

— Pszt! felébredt a kicsi! Ringasd csak a bölcsőben a kis Palkót, fiam!

Annak a bölcsőnek örült csak igazán a vén Daruházy, de még a szeleburdi fia is!

ménynyel befejeztettek s a román megbízottak — Stourdza miniszter kivételével — kedden már visszautaztak Bukarestbe, nem lévén útasításuk a részletekbe bocsátkozni. Stourdza még hosszabb ideig Bécsben marad s nagyon valószínű, hogy a román megbízottak két hét múlva ismét Bécsbe jönnek a részletes tárgyalás megkezdésére. Az esetre azonban, ha otthon csakugyan nélkülözhetetlenek volnának, nem lehetetlen, hogy a román kormány megkeresésére kormányaink Bukarestbe küldik megbízottaikat. — Mint értesülünk, Ausztria-Magyarország megnyitja határát a romániai szarvasmarhák előtt s ezzel szemben Románia kezességet vállal, hogy állategészségügy-rendőri tekintetben a monarchiának teljes biztosítékot nyújt. Ilyképen a legnagyobb akadály is el lévén hárítva, a többi már gyorsabban fog menni.

A képviselőház közlekedésügyi bizottsága január hó 11-én délután 6 órakor Bánffy Béla gróf elnöke alatt tartott ülésében, melyen a kormány-réséről Baross Gábor közmunka- és közlekedésügyi miniszter volt jelen, tárgyalta és elfogadta a nyitra-völgyi vasutól szóló törvényjavaslatot, továbbá a közmunka- és közlekedési miniszternek a következő nyolc rendbeli jelentéseit, u. m.:

a mátrai helyi érdekű vasut engedélyokmányának kiegészítő részét képező s a nováki szárnyvonal építése és üzletére vonatkozó „Függelék” kiadása tárgyában;

a budapest-szentlőrinci keskenyvágányu helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában;

a hajdunás-büd. szent mihályi helyi érdekű vonal engedélyezésére s ezzel összefüggőleg a debreczen-hajdunási vasut 1883. évi július 20-án kelt engedélyokmánya némely határozmányainak módosítására vonatkozó s az említett engedélyokmány kiegészítő részét képező „Függelék” kiadása tárgyában;

a Varasdól Lepoglaván és Ocurán át Goluboveczig vezetendő helyi érdekű vasutnak és ocura-szt. jakabi szárnyvonalának engedélyezése tárgyában;

a budapest soroksári gőzmozdonyu helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában;

a budapest-soroksári gőzmozdonyu helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában;

a nyiregyháza-mátészalkai helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában;

a Kunszentmártontól—Szenteseig vezetendő helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában és

a héjasfalva-székelyudvarhelyi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában.

A vitában részt vettek: Törs Kálmán, Ivánka Imre, Baross miniszter, Darányi Ignác előadó és Bánffy Béla gr.

Ivánka Imre kérdést intézett a kormány viczinális vasuti politikája iránt, mire Baross Gábor miniszter hosszasan nyilatkozott s kifejtette nézeteit a viczinális vasutak tárgyában és azon okokat, melyek az eddigi helyi érdekű vasutak engedélyezésére alapul szolgáltak.

Törs Kálmán kérdést intézett a fővárosi helyi érdekű vasut tárgyában, mire Baross miniszter kifejtette a kormány álláspontját.

A bizottság fenti törvényjavaslatot és jelentéseket változatlanul elfogadta s az azokra vonatkozó bizottsági jelentésnek a képviselőházban leendő előterjesztésével Darányi Ignác előadót bizta meg.

K ü l f ö l d.

Brassó, jan. 13. A külföld politikai életében semmi változás. A bécsi lapok ragalmazzák Magyarországot és a magyar sajtót. Ugy tüntetik fel a dolgot, mintha mi provokálni akarnók a háborút. Pedig eszünk ágában sincs. Sőt ellenkezőleg.

A francia miniszterek magán fogadtatásban részesítették a bolgár küldöttséget. Ugy a miniszterelnök, mint a külügyminiszter különösen hangsúlyozta az Oroszországgal való egyetértés és békés megegyezés szükségét. A beszélgetés csak néhány percig tartott. — A küldöttség Párisból Rómába megy.

Szófiából jelentik, hogy ott igen erősen tartja magát az a hír, mintha a bulgár és keletroméliai hadsereg egyhangulag Battenberg Sándor herceget akarja fejedelmévé kikiáltani. E hír azonban még megerősítésre vár, és szemben Battenberg herceg azon elhatározásával, hogy hosszabb időre Egyiptomba megy — legalább is valószínűtlen.

Franciaország most készült el költségvetésével. Az előirányzat az 1885-ikihez képest 32 millió frank csökkenést mutat fel, a deficit pedig 71 millió.

Oroszországban egyik harczi rendelet a másikat éri. Most ismét a zsidókon a sor. A hol lehet, elteszik őket, lab dal. Ujabb rendelet adatott ki.

hogy a hadsereg szállításaiból a zsidók lehetőleg közrejárjanak. A városok belső részeiben nem lakhatnak. — Oroszországnak van mindég mulatsága.

Anglia kilábalta a miniszterválságot.

Megyei ügyek.

Brassó megye közigazgatási bizottságának ülése.

(Vége.)

Az összes jelentések közül a legérdekesebb a közigazgatási állapotunkat a maga teljes valóságában feltüntető adóügyi jelentés, mely a pénzügyminiszterhez terjesztetik fel.

Ebből kiveszszük következő részleteket:

Az 1886. év végével fennmaradt hátralék 7558 frt 87 kr, mi szemben az 1885. évi eredménnyel 3190 frt 18 s fél kr. visszaesést mutat fel, mi azzal indokolható, hogy miután Romániával a vámserződés megszűnt, ezen körülmény az összes erdélyrészi megyék között Brassó megyét legkeményebben sújtotta, mert Brassó megyének volt századok óta a legnagyobb összeköttetése és forgalma Romániával, minek folytán megszűnván a kereskedelem, ez mindenemű haszonhajtó foglalkozásra, tekintet nélkül az üzletágra és arra, vajjon volt-e addig közvetlen, vagy közvetett összeköttetésben Romániával, oly rohamos hanyatlást idézett elő és oly pénzügyi szükség állott be, hogy az adózó közönség minden osztálya kivétel nélkül jövedelmi forrását elzárva találta, miáltal a tökevényon úgy megtámadtatott, hogy a jobb időkből eredő keresményhez kelle minden osztálybelinek nyulnia és miután a gyengébbek csakhamar felemésztették ezt is, vagy teljesen tönkrementek, vagy pedig egy része Romániába költözött, itthagya családjaikat nyomorban, vagy pedig más helyre távoztak.

Ily körülmények között teljesen indokolva van a különben is csekély 3190 frt 18 s fél kr. visszaesés.

Ha azonban tekintetbe vétetik, hogy az 1886. évre megállapított 492410 frt 13 kr adótarozásra 484851 frt 26 kr befizettetett s csak 7558 frt 87 kr hátralék maradt az év végével egész Brassó megyében, valóban az adózó közönség a haza iránti kötelezettségének, hábar nagy áldozatok árán, oly mérvben felelt meg, mely példátlanul áll és a legnagyobb elismerést érdemi meg, mert ily krízisnek, mint a milyent a romániai vámháboru előidézett, egyetlen megye sem volt s nincs is az országban kitéve.

Csak itt a krízis közepette lehet ezen valóban nagyszerű eredményt kellőleg elbírálni és méltányolni, mely ezen közigazgatási bizottságot is bámulatra ragadja annyival is inkább, mert a rend sehol megzavarva nem lett, a közadók kezeléséről szóló törvény minden irányban akadálytalanul végrehajtott, állami végrehajtó az egész megye területén az egész 1886. év folyamában nem alkalmaztatott, ingatlan elleni végrehajtás sem elrendelve, sem megtartva nem lett.

Megyénk igazságügyi állapotáról az igazságügy-miniszterhez tétetett jelentésből kiveszszük a következőket:

A lefolyt félévben a fogházak állapota kifogástalan volt.

Az őrszemélyzetben változás nem fordult elő. Az élelmezés jó volt, ép úgy az egészségügy. A tartóztatottak különféle iparágakkal foglalkoztak. Szökési eset kettő fordult elő.

A rabok rendes hitoktatásban, valamint olvasás, írás és számolásban részesítették a rabsegélyző egyelet által.

Számuk volt összesen 1172. A munkásrabok keresménye volt 451 frt 42 kr, miből maradt a kincstárnak 318 frt 81 s fél kr tiszta haszna. Az összes rabtartási költség volt 7344 frt, miből fedezetlenül maradt az állam terhére 6628 frt 10 kr.

A jelentések után különböző folyó ügyeket tárgyalta a bizottság, melyek közül megemlítendő a közmunkaügyi miniszter egy leirata, melynek kapcsán megküldi a gőzkazánokra vonatkozó kormányrendelet külön kiadásban.

A gyűlés megbizta az építészeti hivatalt, egyik könyvkereskedő által a kormányrendeletből magyar, német és román szöveggel kellő számú példányokat meghozatni és a megye területén lévő összes gőzkazán tulajdonosokat értesíteni, hogy hol és mennyiért lehet azt megszerezni, az alispán pedig felhivatik, hogy a rendeleteket a miniszteri leirat alapján lehető legterjedelmesebben köztudomásra juttassa.

Brassó megye közigazgatási bizottsága és albizottságainak névsora.

I. Közigazgatási bizottsági tagok:

a) megyei közegek: Roll Gyula kir. tanácsos-alispán, Tompa Sándor főjegyző, Schullerus Ede ár-

vaszéki elnök, Manaradian Gergely t. főügyész, (helyettesse Harmath Lajos ügyvéd, t. főügyész helyettes) s dr. Tartler Frigyes megyei főorvos.

b) állami közegek: Gencsy István kir. adófelügyelő (helyettese Czipu János adóf. helyettes), Gärtner Károly kir. főmérnök, Koós Ferencz kir. tanácsostanfelügyelő, Kenyeres Adolf kir. ügyész (helyettese, Bock Frigyes alügyész.)

c) választott tagok: Maager Ferencz ny zálogházi igazgató, Dück József börgyáros, Porr Keresztély magánzó, dr. Gusbeth Ede, Fabriczius Károly kereskedő, Lengeru János ügyvéd, Lázár Gerő kereskedő, Ridély Frigyes magánzó, Schnell Károly ügyvéd s Schlandt Gottlieb börgyáros.

II. Albizottságok.

1. Fegyelmi választmány: Koós Ferencz, Gencsy István, Maager Ferencz, Schnell Károly, Gärtner Károly s Porr Keresztély.

2. Gyámügyi felelőviteli küldöttség: a) hivatalból tagok: Roll Gyula, Tompa Sándor, Schullerus Ede, Manaradian Gergely.

b) Választott tagok: Dück József, Porr Keresztély, Schlandt Gottlieb.

c) Kinevezett tagok: Lázár Gerő, dr. Gusbeth Ede s Ridély Róbert.

3. Börtönvizsgáló küldöttség: a) választott rendes s szakértő kütagok: Roll Gyula, Schnell Károly, Nagy Gyula s Zaminer Ede.

b) Kinevezett tagok: Dr. Gusbeth Ede, Maager Ferencz, Koós Ferencz, Gärtner Károly és dr. Tartler Frigyes.

4. Erdei kihágási II. fokú bíróság. a) Választott rendes tagok: Dück Ede, Fabriczius Károly, Filtsch József és Zaminer Ede.

b) Póttagok: Porr Keresztély, dr. Gusbeth Ede, Ridély Róbert és Schlandt Gottlieb.

5. Felszólamlási küldöttség. Választott tagok: Gencsy István, Maager Ferencz, Schlandt Gottlieb és Schnell Károly.

6. Bejelentés felelőviteli küldöttség. a) Rendes tagok: Schnell Károly s Ridély Frigyes.

b) Póttagok: Fabriczius Károly és Lázár Gerő.

Felesleges is megjegyezni, hogy a közigazgatási bizottság elnöke a főispán, kit akadályoztatása esetében az elnöklésben az alispán s ennek távollétében a főjegyzője helyettesít.

Az erdélyi szászok.

Néhány hónap előtt, a m. tudományos akadémia támogatásával látott napvilágot dr. Hunfalvy János, hazánk nagynevű geographusának kiváló becsű „Egyetemes földrajza”, melynek második kötete kizárólag a „Magyar birodalom földrajza”-val foglalkozik, különös tekintettel a néprajzi viszonyokra.

Ki ne tudná széles e hazában, hogy dr. Hunfalvy János, a földrajzi tudományok nyilvános tanára a budapesti tud. egyetemen: a földrajz legavatottabb művelője, a földrajzi irodalom megteremtője és nestora hazánkban s ezen körülmény kétszeresen becsessé teszi előttünk legutóbbi nagy művét, mely különben e nagy név nélkül is bármely nemzet fiainak büszkesége lehetne.

Kitűnő tudósnak nevezett munkájában az erdélyi szászokról is megemlékezik, a 829—838. lapokon tárgyalván azok multját és jelenét hazánkban s talán nem lesz érdektelen, ha e nagybecsű ismertetést szélesebb olvasóközönség előtt is reprodukáljuk; nem lehetetlen, hogy szász honfitársaink is találjanak benne egyes megszívelendőket.

Mikor keletkeztek Erdélyben a legelső német gyarmatok, arról nincsen biztos tudomásunk. Annyi bizonyos, hogy 1141. táján, II. Géza idejében az alsó és középső Rajna, a Mász és Mőzel folyók mellékeiről számosan költözének be s az erdélyi Érczhegység közelében Gyulafehérvár, Szászsebes, azután Nagyszében, Ujgyház és Nagyselyk vidékein letelepültek. Más jövevények Szász-Kézd és Segesvár városait alapították meg. Vendégeknek, Flandriaiaknak, utóbb szászoknak nevezték a német gyarmatosokat. Később II. Endre a Barcaság védelmére a német vitézrendet hívta be 1211-ben; a rend tagjai nemsokára odahagyák az országot, de az általuk alapított német telepek megmaradtak. Besztercze vidékét más német jövevények szállták meg, kik talán a Szepességéről szakadtak oda.

II. Endre a német „vendégeket” nagy kiváltságokban részesíté 1224-ben.

A tatárjáráskor a német helységek is nagyrészen elpusztultak, de azonban csakhamar újra felépültek s részint új jövevényekkel népesültek. Gyors virágzásnak indultak, mert a magyar királyok új meg új jogokkal és kiváltságokkal ruházták fel. Állami és egyházi közigazgatási és törvénykezési tekintetben

csaknem teljes önállóságot nyertek; tisztviselőiket és papjaikat szabadon választhatták, szabadon üzhettek kereskedést és pedig vámmentesen, az ő területükön magyar embernek nem volt szabad letelepednie és birtokot szereznie, de ők bárhol letelepedhettek; magyar kézművest sem vettek be cézeikbe.

Az ugynevezett Királyföldön időjártában hét külön szék támadt s mindegyik székhez a főhelyen kívül több-kevesebb falu tartozott. Az egyes községek feje a bíró (Hann) a székek feje az ispán vagyis gróf, a községek képviselői évenként négyszer gyűltek össze széki gyűlésre.

Rang- és osztálykülönbség nem volt a szászok között, nem volt keblükben sem nemesség, sem jobbagság, hanem minden szász szabad és egyenlőjogu volt; igazi polgári és parasztjog uralkodott a Szászföldön; a ki nemesi kiváltságokra tett szert, azt kirekesztették a hivatalokból.

A szász nemzeti egyetemnek 1613. december 10-én kelt egyik végzése így szól: „Quia virtus nobilitat hominem s a szabadság szerez nemességet az embernek. Mivelhogy pedig szebb szabadság nem lehet, quam libertas hominum, annál fogva a szászok valódi nemesek, ha a nemességnek helyes hasznát akarják venni; azért mindazok a kik meg nem elégsznek azzal s praerogativa nobilitari élvezni akarnak, semmi tiszteletbeli hivatalra nem alkalmazhatók.” — Mindazonáltal a városokban keletkeztek előkelő családok s a hivatalokat ezek viselték.

A városokat a szászok megerősíték kőfalakkal, tornyokkal és sánczokkal, a főtemplomokat is várkastélyokkal vették körül, a melyekben a lakosok az élelmiszereket tartogatták s veszedelem idején menedéket találtak.

A bástyák őrizetét és védelmét a különböző céhekre bízta. Az ipar és kereskedés nagy virágzásnak indult s ennek következtében a szász városok megdagadtak. Rendes királyi adó fejében a szászok csak 50 kölni márkát fizettek évenként, háboru idejében az országban csak 500, az országon kívül pedig csak 100. sőt ha a hadat nem maga a király vezette, csupán csak 50 embert kellett kiállítaniok! Pénzüik lévén, a szász városok alkalmas időben ajándékokkal és kölcsönökkel kedveskedhettek az uralkodóknak s így minden alkalmat ügyesen felhasználtak új meg új kedvezmények és kiváltságok megszerzésére. A nemzeti fejedelmek közül is többen nemcsak megerősítettek, hanem folyvást öregbítették a szászok régi kiváltságait.

(Folytatása következik.)

Az ipartestületek.

(Folytatás.)

Hogy ezen céljainak az iparegyesület megfelelhessen, a törvény által bizonyos jogokkal; s azoknak megfelelő hatósági tekintéllyel ruháztatik fel; oly jogokkal, melyeket ott, hol testület alakítva nincs, az elsőfoku iparhatóság, városunkban tehát a városi tanács, gyakorol.

A jogok különösen ezek: az ipartestület előtt köttetik a tanonc felvétele iránti szerződés; ő ügyel fel arra, hogy az iparos a tanonc iránti kötelezettségeit teljesítse, ő vezeti a tanoncok lajstromait; ellenőrzi azoknak magaviseletét és előhaladásait, a segédek munkakönyveit; vezeti a segédek lajstromait, s végül ítél az iparosok és a tanoncok vagy segédek közötti vitás kérdésekben.

Ezeket kívül a testület maga számára alapszabályokat készít, mely földmívelés-, ipar- és kereskedelmi- valamint vele egyetértve a belügyminiszter által jóváhagyatván, annak értelmében azok közül, kik legalább 3 év óta a város területén mint önálló iparosok működnek, 13 iparusból álló testületi eljárás-got és elnököt választ; közgyűlésen a testületi vagyon hova fordításáról rendelkezik; — az iparosok és segédek közti viszony, valamint a tanoncok ügyeinek rendezése végett általánosan kötelező szabályok (statutumok) létrehozatala céljából javaslatot terjeszt elé a törvényhatósághoz, mely azokat az első foku iparhatóság és az illetékes ipar- és kereskedelmi kamara meghallgatása után, úgy, mint a törvényhatósági szabályrendelet tárgyalja, s hozzájárulás esetén a miniszterhez felterjeszti.

A testületet illeti végül ezen szabályrendelet végrehajtásának joga is.

Oly jogok ezek uraim, melyeket csak szabad állam szabad polgára gyakorolhat; melyekkel a törvényhozás csak egy oly életképességgel és hazafias gondolkozással bíró elemet ruházhatott fel nyugodtan, — minő a magyar iparos osztály.

Önkormányzat ez uraim; autonomia, melyet azért adtak kezünkbe, hogy magunk legyünk sorsunknak urai, s alkalmunk legyen a nemzet előtt megmu-

latni erőnket és akaratunkat a fenntartás és a haladás munkájában.

Végül még a testületek alakításának gyakorlati módjairól kell, hogy megemlékezzem. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet értelmében, az alakításnak három módja van, melyek közül kettő az iparosok, és egy az iparhatóság kezdeményezésén alpkul.

1. Ha az iparosok maguk kérelmezik a testület létesítését olyképen, hogy eziránt aláírással ellátott kérvényt nyújtanak be az iparhatósághoz; úgy ennek első feladata annak megállapításában áll: vajjon a kérvényen aláírt iparosok teszik-e kétharmadát a képesítéshez kötött mesterséggel foglalkozó iparosoknak? Bekéri tehát e célból az illetékes kereskedelmi- és iparkamarától a város képesítéshez kötött iparosainak névjegyzékét, s e jegyzék alapján az arányt megállapítván, ha meg van a kétharmad többség: úgy haladéktalanul intézkedik a testület létesítése iránt.

2. Ha a kérvény és a bekért jegyzék alapján az iparhatóság úgy találja, hogy a törvény által megkívánt kétharmad többség ugyan nincsen meg, de a kérvény legalább husz képesítéshez kötött mesterséget folytató iparos által van aláírva: ez esetben az iparhatóság azt a körülményt, hogy a testület alakítását többen kívánják, a szokott módon közhírré teszi azon kijelentéssel, hogy a képesítéshez kötött iparosok közül mindazok, a kik kívánják, ép úgy, mint azok, kik netalán ellenzik a testület létesítését, ez iránti szándékukat egy hónap alatt szóval vagy írásban jelentsék be az iparhatóságnál.

Ha az alakítás mellett jelentkezők a képesítéshez kötött iparosok kétharmadát teszik, avagy ha az ellenzők nem teszik ezen iparosok egyharmadát: ez esetben hasonlóan intézkedik a testület létesítése iránt.

(Vége következik.)

Küküllőmegyék rovata.

Segesvár, 1887. január 9.

— Segesvári apróságok. —

A naptár szerint nálunk is bekövetkezett a tél s megkezdődtek a mulatságok.

Igen, a naptár szerint, mert a természetben még nem volt tél nálunk, még nem láttunk az idén havat, még a korcsolyákat sem vették elő a korcsolyázni szeretők, mert a folyót nem fedi jégpáncél... még szabad...

Bár csak már havaznék, hár csak már tél lenne! így sóhajtánk fel novemberben, hogy a fillérestéyek megtartassanak.

A rendezőbizottság is azt várta s miután még sem havazott, miután a tél még sem érkezett meg novemberben s nem volt kilátás, hogy decemberben is megérkezik, a rendezőség sem várhatott tovább s megtartá az első fillérestélyt 1886. évi december hó 8-án.

A fillérestélyt érdeműs és közkedveltségű tanfelügyelőnk Horváth László ur ó nagysága nyitotta meg egy felolvasással a mindenféleről. A felolvasáson átvonuló humor felhangolta a kedélyeket, vigasgot idézett elő, fokozta a jó kedvet és mikor a felolvasás véget ért, a közönség hatalmas tapsokban tört ki s mindenütt felhangzott: „bár csak tovább tartott volna!”

Azután Kiss Dániel vasuti pénztárnok ur adott elő hegedűn, Benedek Mihály ur gitár kísérete mellett különböző népdalokat.

Kiss ur a hegedűt, Benedek ur a gitárt kitűnően kezeli, dalaikat 3-szor ismételtették. December hó 20-án a magyar kaszinó választmányi ülést tartott, melyen letárgyaltattott az 1887 évi költségvetési előirányzat is az 1886. évi zárszámadás helyesnek találtatott és arra nézve a pénztárnoknak a felmentvény megadatott.

A kaszinó nagy gyűlése 1886. december 13-án tartatott meg.

Horváth László elnök ur ó nagysága megnyitó beszéde, mely nagy gonddal volt kidolgozva, éljenzéssel fogadtatott.

A titkári jelentés, — mely egyes helyeken versekben volt összeállítva, — jegyzőkönyvre vétetni, határozatott egész terjedelmében.

A kaszinó eddigi tisztviselői közfelkiáltással jövőre is megválasztattak. Macza György háznagy, Kovács Lajos pénztárnok és Kovács Ilyés ellenőr uraknak sikeres működésükért köszönet szavaztatott.

Lelkesedést keltett a pénztárnok jelentésének az a pontja, mely szerint a kaszinónak 1000 forint készpénze kezeltek a segesvári takarékpénztárban.

December 31-én a magyar kaszinó a segesvári magyar nők tiszteletére tánczczal egybekötött estélyt rendezett.

Folyt a táncz egész viradtig, vig kedvvel bucsúztunk az ó-évtől és léptünk be az ujba, bár vig kedvvel lépünk jövőre be ujra!

Folyó év január hó 8-án tartatott meg a második fillérestély. Előadatott a „Tűz a zárdában” című egyfelvonásos vigjáték. Daczára, hogy az előkészülésre kevés idő volt, az előadás várokozason felül sikerült.

A szereplők mindegyike igyekezett feladatának megfelelni s különösen Horváth Eleonóra tűnt ki meggyerő játékával. A szereplők: Horváth Eleonóra k. a.

Kovács Sándor, Bereczky Boldizsár, Georgevics Pá és Jakó Károly urak voltak.

Mint örvendetes eseményt közölhetem, hogy református templomunk a központ és egyes jószívű adakozók adományából, a nyáron fel fog épülni. Erről jövőre bővebben.

R. L.

Helyi és vidéki hírek.

Brassó város képviselője tegnap közgyűlést tartott, melyen több tárgy nyert elintéztést. A gyűlésnek csak a késő esti órák vetvén véget, idő hiánya miatt arról csak jövő számunkban referálhatunk.

Meghívó. A választmány 1886. évi december hó 21-én tartott ülésének határozata értelmében van szerencsénk ezennel a t. egyleti tag urakat tisztelettel meghívni a f. hó 16-án, vasárnap, d. u. 3 órákor a városi tanácsteremben tartandó rendes közgyűlésre és kérjük b. tömeges megjelenésre. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az 1886. évi működésről. 3. Pénztári jelentés az 1886. évről s felmentvény a pénztárnoknak. 4. A titkár fizetésének megállapítása 1887. évre. 5. Az alapszabályok módosítása az 1886. augusztus 1-én tartott közgyűlés utasítása alapján. 6. Netaláni indítványok. — Brassó, 1887. január 10-én. Königes János, másodelnök. Szerényi József, titkár. Vendégek szívesen láttatnak.

Szász Domokos püspök mélyreható indítványát, melylyel a közművelődési egyletünk munkáját elősegíteni célozza, a református igazgató-tanács Kemény báró elnökle alatt egyhangulag elfogadta.

Pávai Vajna Elek ügyvéd mint a hétfalusi községek általános jogi képviselője az erdőper dolgában kérvényt intézett a képviselőházhoz, kérve, hogy a megkötött egyezség semmisíttessék meg s egy vegyes bizottság készítsen törvényjavaslatot.

Közgyűlés. A „Brassói iparos ifjak ált. önképző és betegsegélyző egylete” vasárnap, 1887. január hó 16-án délután 2¹/₂ órákor tartja rendes évi közgyűlést, melyre az egylet tagjai ez uton is meghívatnak. A közgyűlés tárgyai lesznek az alapszabályok 10. §-a szerint: 1) Jelentés az egylet megelőző évi működéséről. 2) Pénztárnoki jelentés; ezzel kapcsolatban számadásvizsgáló biztosok kinevezése. 3) Alapszabály módosítására vonatkozó javaslatok tárgyalása. 4) A tisztviselők és választmányi tagoknak megválasztása. 5) Indítványok. — A t. tagok kéretnek a pontos megjelenésre. Az elnökség.

A hadsereg szállításai. A képviselőháznak f. hó 8-án tartott ülésében az elnök több kérvényt mutatott be a háznak s ezek között Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos, Trencsén és Zólyom vármegyék törvényhatóságainak feliratát, melyekben ezek, támogatva a „brassói kereskedelmi és iparegyesület” feliratát, a hadsereg és honvédség szállításainak teljes decentralizálását kéri.

Kőhalmi élet. A kőhalmi magyar kaszinó választmánya elhatározta, hogy a kaszinó pénztára gyarapítására folyó évi farsangban egy bált rendez. A bálrendezőbizottság következőleg alakult: elnök: dr. Issekutz Gyula albiró; tagok: Simay Salamon albiró, Téglás István iskolai igazgató, Bartha Ferencz adótárnok, Baji István százasos, Finta Sándor táviró és Turóczy Lajos joggyakornok. — A kőhalmi szász iskola bálja január hó 15-én fog megtartatni. Valószínűleg a szász fiatalság is rendez februárban egy jelmezbált.

Bábatanfolyam. A kolozsvári m. kir. Ferencz József tud. egyetemen a bábatanfolyamra a beiratások január 15-én kezdődnek és január 31-éig tartanak. A tanfolyam június 15-én végződik. A tannyelv magyar, német és román.

Pinczeszüret. Furcsa kisére, az igaz, de van ilyen is. Budapesten egy éjjel s egy házban 12 pinczét törtek fel. De a vakmerő tolvaj urak felsültek, mert mindenütt csak vágott tűzifa volt, azt pedig nem érdemes ellopni.

Tolvajlás Kis-Kapuson. Orbán Mihály egerbegyi lakos múlt hó 27-én kiment a kis-kapusi állomásra, állítélag helyet keresni; eredménytelenül bandukolt hazafelé, előbb azonban betért egy utszéli csárdába és derekason iszogott. Éjfél tájban visszatért és egy raktári vágányon álló kocsirol leverte az ólomzárat s onnan mintegy 50 drb marhabőrt elemelt. El is czipelte néhány ezer lépésre, de ott aztán elhagyta ereje, otthagya zsákmányát, hazament s a vele közös háztartásban élő sógorát Gunesch Andrást felköltötte, mire mindketten elmentek a börtökre. Három nap mulva belátogattak Medgyesre s itt 8—10 darabon tuladtak. Emberséges vargák vették meg tőlük olcsó áron. De felsültek. Titera János csendőr-örmaster, a kit a vasuti igazgatóság már figyelmeztetett a lopásra, utánuk ment, s mikor otthon nagyot kacagtak, be-toppant és kutatni kezdett. Nem tartott soká, a padláson előkerült a paszuly közé rejtve. Majd feltűnt az örmasternek a friss vakolás a falon. Bontogatta a falat s ime egyenkint hullanak ki a börtök. A tettesek most hívóson ülnek a megyesi járásbíróság börtö-nében.

Színházégés. Göttingából távirják, hogy ott a városi színház teljesen leégett. Emberélet nem esett áldozatul.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szerényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 12.—1887.

Nagy-Küküllőmegye alisp.

Hirdetmény.

A vízjogi törvény (1885. évi t. cz.) 191. §-a értelmében felhívom mindazon vízmű-tulajdonosokat, kik múlt évi szeptember hó 30-án 7979. szám alatt kibocsátott hirdetményem következtében vízi műveiket igazolni nem tudták, vagy igazolás végett a kitűzött időben nem jelentkeztek, hogy ezen újabb hirdetmény kelteztől számított hat hónap alatt, azaz folyó évi július hó 1-jéig az engedélyért folyamodjanak, különben jogosítványuk elenyészettnek fog tekintetni s vízi műveik fölött a hatóság fog intézkedni.

Segesvár, 1887. január hó 1-én.

Szoboszlai,
alispán.

(32) 1—3

Sz. 1938—1886. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentágothai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a volt n.-sínki nyugdíjalap végrehajtónak verdi *Serdler György és neje Katalin* végrehajtást szenvedők elleni 112 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. törvényszék (a szentágothai kir. járásbírósa) területén levő és a verdi hatáán fekvő a verdi 62. számú tljkönyvben A + 5, 9, 16—20, 27, 29, 34—37, 41, 43, 45, 47, 49. rsz. és a verdi 443. sz. tljkönyvben 1—11. rendsz. alatt bejegyzett ingatlanokra az árverést 302 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. február 3-ik napján d. e. 10 órakor a verdi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis összesen 30 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szent-Ágotha, 1886. nov. 15.

A kir. járásbírósa mint tlkvi hatóság

Pildner,
kir. járásbíró.

(33) 1—1

Sz. 1663. — 1886. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentágothai kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszebeni földhitelintézet végrehajtónak százhalmi *Fielk György és Anna* végrehajtást szenvedők elleni 192 frt 41 krt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. törvényszék (a szentágothai kir. járásbírósa) területén levő és a száz-halmi határon fekvő a száz-halmi 130. számú tljkönyvben A + 2460, 3120, 3281, 3305, 3306, 10379, 10485, 10524, 10535, 10560, 10603, 10708, 10916, 10983, 10995, 11110—11113, 11119, 11153, 11245, 12011, 12080, 12573, 12903, 12904, 13618, 14095, 15382, 15345, 15368, 15387, 15388, 15413, 15547, 15561₂, 15681, 15833, 15922, 15965_b, 16091_a, 2332, 10371, 10826, 11317, 11335, 11687_a, 12782, 13018, 13080, 13123, 13160₁, 13194, 13617, 13850, 13875, 13899, 13922, 14156, 14223, 14441, 14532, 14544, 14567, 14774, 14778, 14804, 14925, 14952, 14999, 15007, 15063, 15452, 15478, 15487, 16310, 16432, 8869_a, 8974, 8952₃, 10144—10151. hr. sz. a. bejegyzett ingatlanok az árverést 683 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi február hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor a száz-halmi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis összesen 68 frt 30 krt o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt

kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kilelt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szent-Ágotha, 1886. október 7.

A kir. járásbírósa mint tlkvi hatóság.

Pildner,
kir. aljárásbíró.

(26) 1—1

Előnyomás

folyton ujonnan érkező legdivatosabb mintákkal.

Szinház-utca 95. szám alatt, I. emelet.

Különlegesség: **Monogrammok** melyek kívánatra fehér és tarka himzéssel szépen s olcsón végeztetnek.

Számos látogatást kér

Kiváló tisztelettel

Mantsu Eulampia.

(657) 3—3

A köszvény és osz ellen ajánlott számos házi-szerek között még is csak a valódi Horgony-Pain-Expeller a leghatásosabb és legjobb. Ez nem titkos-szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosilag kipróbált készítmény, mely minden betegnek teljes megnyugvással ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garrral feldiesért más gyógyszerket próbált meg, megint csak a rég jónak bizonyult Pain-Expellerhez tért vissza. Épen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy úgy a oszós fájdalma, tagszakadások stb., mint a fő-, fog- és hátfájás, oldalnyalások stb. a Pain-Expellerrel eszközölt bedörzsölések által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 120 olcsó ár a szegényebbeknek is hozzáférhetővé teszi, míg másrészt a számos siker a felől kezkesedik, hogy a pénz nincs kidobva. A káros utánzatoktól azonban óvakodni kell, s csak a „horgony”-jellet el látott Pain-Expellert fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszertár az arany oroszlánhoz Prágában, Niklasplatz 7. Kapható a legtöbb gyógyszer-tárban.*

*) Brassóban: Kugler Ede, Jekelius Nándor, Klein Viktor, Hornung Gyula s Honigberger A. gyógyszer-tárban. — Főraktár: Török Józsefnél Budapesten.

Az elveszett és elgyengült férfi-erő, tehetetlenség.

(410) 7—52

Biztos segély! A cs. kir. szab. carbon nemiszervi zuhanygyal bárki is meggyógyíthatja (külsőleg használva) biztosan s állandóan, gyakran már 24 óra alatt, még ott is, a hol már semmi sem használt, még az évek óta tartó tehetetlenséget is. Kellemes, észrevétlen gyógymód, tökéletes kigyógyulás káros izgatás nélkül. A legelőkelőbb professzorok és orvosi szaklapok, a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyökeresen kigyógyítottak köszönő iratai minden érdek nélkül ajánlják a szenvedőknek a carbon-zuhany azonnali megrendelését, mely állandó sikert biztosít. Teljesen felszerelve s használati utasítással és orvosi jóváhagyással 5 frt 80 kr. — Titoktartás mellett megküldés és csomagolásnál a tartalmat és eredetét nem áruljuk el.

Dr. Altmann Károly

cs. kir. szabad. carbon-zuhany főraktára és rendelő-intézete a titkos betegségek részére: **Bécs, VII. Mariahilf-strasse Nro. 80.**

Hosszu fűszer- és csemege-üzlete, Brassóban.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Brassóban a fűtér, Buzasor 558. szám alatt a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő, ujonnan berendezett

FÜSZER- és CSEMEGE-ÜZLETET

nyitottam, a hol is dús választékban tartok mindennemű fűszer és csemege-cikkeket a legutányosabb áron, u. m.: czukor, kávé, rizs, mandula, malozsa, rum, thea stb.

Különleges borok,

francia és magyar pezsgők, budai, sashegyi, villányi, egri és rizlingi borok, — továbbá liquerök és háromszéki szilviorium.

Bécsi és párisi theasütemények, déli gyümölcsök, adrianápoli halva, pozsonyi kétszersült; nagy választék minden fajta sütemény- és legfinomabb czukorkákban. Muszka-hal és Duna-kaviar, groyi és emmenthali sajtok, valamint gyergyó-szentmiklósi csemege-sajt, melynek finomsága minden eddigi sajtot felülmúl.

Ajánlom magamat a nagyérdemű közönség meleg pártfogásába.
Kiváló tisztelettel

HOSSZU

(37) 1—2

fűszer- és csemege-kereskedése.

Mindenféle ruha- és kalapdiszek a legújabb divat szerint.

Laskai Árpád

(438) 17—20

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó, virágsor 325. szám alatt)

ajánlja a t. cz. közönségnek az

Őszi és téli évadra

ujjonnan berendezett üzletét, ugymint: divatszövetekben, férfi s női őszi és téli szövetekben, flanel, fekete és színes cachmirok, selyemszövetek, selyem- és angol bársonyok, gyöngydiszek, vásznak, chiffonok, oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, disztollak, keztyűk stb. a legutányosabb árak mellett.

Felsők és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készítettnek.

Nagy raktár férfi- és női fehérneműekben.

Villamvilágítás az összes gyári, pincze-, irodai helyiségekben és lakosztályokban.

Első magyar pezsgőbor-gyár

TÖRLEY JÓZSEF s Tsa

PROMONTORON,

Budapest mellett.

Egyedüli szállítói a budapesti nemzeti (magnás) kaszinó és a bécsi Jockey-Clubnak a belföldi pezsgőbor-gyárak közül.

Pezsgőbor Talisman sec. $\frac{1}{1}$ palaczk 2 frt 75 kr. o. é.

Főraktár Brassóban:

PORR EMIL ur fűszerkereskedésében

a „Veres csillag”-hoz.

Mutatvány-számokat ingyen és bérmentve!

MAGYARORSZÁG LEGOLCSÓBB ÉS LEGDISZESEBB KÉPES HETILAPJA

KÉPES CSALÁDI LAPOK

az 1887-ik év január hó 1-jével

kilenczedik évfolyamának

a második negyedébe lép.

A »Képes Családi Lapok« mint társadalmi, szépirodalmi s ismeretterjesztő hetilap, eddig is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a magyar nemzeti közművelődésnek, ma azonban nemcsak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar művelt családoknak.

Változatos, élénk s a legszigorubb kritikát is kiálló olvasmányai a legjelesebb magyar írók tollából erednek s a külföldi irodalomból csak a színezőanyag mutatják be

A Képes Családi Lapok

előfizetési ára:

Egész évre . 6 frt — kr.

Félévre . 3 » — »

Negyedévre . 1 » 50 »

az olvasó közönségnek. A gondos, élénk szerkesztés, az izléses és diszes kiállítás, az eszme- és az érzelme-mesítő tartalom, a jó izlés, a legjelesebb külföldi lapok képeivel versenyző művészi kiviteli képek: szellemi kincsesé avatják minden számát. Előfizetéseket elfogad minden hazai könyvkereskedés.

Mutatvány-számokat ingyen és bérmentesen küld a »Képes Családi Lapok« kiadóhivatala Méhner Vilmosnál Budapesten IV. ker., papnövelde-utca 8. sz. a.